

Handreiking aan RONAZ Groningen m.b.t. wenselijk PBM-gebruik in de zorg i.v.m. COVID-19

Huidige situatie Persoonlijke Beschermingsmiddelen bij COVID-19

Op dit moment worden in de zorg alleen persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) gedragen bij contact binnen 1.5m bij COVID-19 (verdachte) positieve cliënten. <https://ici.rivm.nl/PBM-thuiszorg> [zie onderstaand tabel 1]. Dit vanwege schaarste van PBM en omdat COVID-19 alleen verspreid zou kunnen worden via hoesten, zie <https://www.rivm.nl/coronavirus-covid-19/mondkapjes>. Bij zorg van cliënten zonder klachten binnen 1.5m wordt geen PBM gebruikt.

Tabel 1 PBM bij verzorging van cliënten met COVID-19 klachten

Persoonlijk beschermingsmiddel	Minimale eis*	Opmerkingen
Handschoenen	Latex, nitril EN 374-1,2 en EN 455-1,2,3,4 zichtbaar op de doos	
Halterschort, schort lange mouwen	Spatwaterdicht	
Veiligheidsbril, face-shield, ruimzichtsbril, disposable bril	Aanwezigheid oogbescherming aan zijkanten	Desinfectie met alcohol 70% bij meermalig gebruik
Ademhalingsbeschermingsmaskers**	FFP2/ FFP1 Op ieder masker vermelding CE met 4-cijferig nummer	Gebruik FFP2 bij medische procedures die een infectieus aerosol genereren***
Chirurgisch mondneusmaskers**	IIR (= niet-vochtdoorlatend) Vermelding IIR staat niet op masker, alleen op de doos	Voor verzorging van patiënten volstaat een chirurgisch mondneusmasker type IIR

* De vereiste NEN-normen staan beschreven in de [WIP-richtlijnen persoonlijke beschermingsmiddelen](#).

** Zowel het chirurgisch mondneusmasker als ademhalingsbeschermingsmasker kan 3 uur achtereen, bij verschillende patiënten, gedragen worden. Tussentijds op- en afzetten mag alleen als de buitenkant van het masker geheel niet wordt aangeraakt door handen of oppervlakken.

***De Federatie Medisch Specialisten heeft een [overzicht](#) van deze medische procedures gepubliceerd.

RONAZ

Het blijkt dat steeds vaker positieve COVID-19 personen 'gekweekt' worden zonder dat ze klachten hebben. In het RONAZ-overleg van 2 mei jl. werd gesteld dat het verzorgen van cliënten zonder PBM wellicht toch een verspreidingsrisico zou kunnen vormen. Het RONAZ heeft daarom het expertisecentrum infectiepreventie GGD Groningen gevraagd om te beschrijven welke PBM in de zorg idealiter nodig zou zijn en wanneer.

Wenselijke situatie PBM bij verzorging van cliënten zonder COVID-19 klachten

Het zou wenselijk kunnen zijn om PBM te gebruiken [zie onderstaand tabel 2] bij zorgverlening binnen 1,5m van cliënten zonder COVID-19 klachten.

Dit zou dan moeten gelden voor:

- alle takken van zorgverlening zoals: thuiszorg, mantelzorg, instellingen als verpleeghuizen, verstandelijk beperkten en GGZ
- de directe zorgverlening: persoonlijke verzorging van cliënten (zonder covid-19 klachten) in de vorm van:
 - wassen
 - helpen met aankleden
 - aantrekken steunkousen
 - helpen bij toiletgang
 - wondverzorging
 - eten geven
- Bij een kort contact, bv. medicatie neerzetten of contact op afstand > 1.5m bv. een gesprek voeren, zou gebruik PBM niet nodig zijn.

Tabel 2 persoonlijke beschermingsmiddelen bij cliënten zonder klachten

Persoonlijk beschermingsmiddel	Minimale eis*	opmerking
Handschoenen	Nitril of Latex; EN 374-1,2 en EN 455-1,2,3,4 zichtbaar op de doos	Bij mogelijk contact met lichaamsvloeistoffen
Plastic halterschort		Bij mogelijk contact met lichaamsvloeistoffen
Chirurgisch mondneusmaskers	Type II	Bij contact met cliënt binnen 1.5m

* De vereiste NEN-normen staan beschreven in de [WIP-richtlijnen persoonlijke beschermingsmiddelen](#).

Instructie PBM noodzakelijk

Echter, bij verkeerd gebruik van PBM zijn risico's van verspreiding van micro-organismen via PBM groot. Daarom is het noodzakelijk dat de zorgverleners goede instructie krijgen over:

- juist gebruik (op- en afzetten en dragen) van PBM
- basishygiëne (handhygiëne en persoonlijke hygiëne)

Per instelling dient een eigen afweging te worden gemaakt aan de hand criteria zoals praktische haalbaarheid onrust en ethiek om t komen tot een optimaal gebruik van PBM.

afdeling Infectieziekten GGD Groningen
11 mei 2020